

АНАЛІЗ ВПЛИВУ НОВИХ ЗМІН В ПОРЯДКУ ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ НА ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

МЕНЕЙЛЮК І.О., РУССИЙ В.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

В роботі [1, с.144] було визначено проблеми рівнів інформаційного забезпечення та шляхи їх вирішення щодо питань академічної мобільності, дуальної та неформальної освіти академічної спільноти.

В роботі [2, с.74] було проаналізовано проблеми імплементації нового Порядку присудження ступеню доктора філософії [3]. Зокрема, це: низький рівень обізнаності освітньої спільноти, наявність неточностей, помилок та невизначеностей в Порядку [3].

З 1-го січня 2024 року в [3] та [4] відбулись суттєві зміни, що введені в дію та які необхідно проаналізувати. Серед них можливо визначимо наступні:

- не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач: отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану; звертається до структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників);

- за наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку;

- офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі, мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою;

- особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона: має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його

близькою особою) та/або його наукового керівника, та/або іншого члена разової ради;

- вчена рада не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб, дані про яких внесені до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ закладу, крім наукових та науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти/наукових установ, наукових установ системи Міноборони;

- деякі інші зміни [3, 4].

Слід звернути увагу на можливість перегляду зміни, що зобов'язує здобувача звертатись за 9 місяців до завершення навчання. Це питання є не урегульованим для здобувачів, що зараз навчаються на 2, 3 та 4-му курсах і тому ця зміна суттєво впливає на освітній процес. Особливо критичною ця зміна є для здобувачів 3-го та 4-го курсів навчання. Крім цього, невизначеною є проблема можливості виправлення дисертаційної роботи після проведення публічної презентації дисертаційної роботи. Оскільки здобувач подає роботу в завершеному вигляді та не може її коригувати у разі отримання позитивного висновку.

Література:

1. Руссий В.В. Проблеми рівні інформаційного забезпечення в освітньому середовищі. Матеріали XXVII міжнародної науково-методичної конференції «Управління якістю підготовки фахівців» 21-22 квітня 2022 року. Одеса: ОДАБА, 2022. С. 144.

2. Семенова С.В., Руссий В.В. Проблеми імплементації нової процедури захисту для здобувачів рівня доктор філософії. XXVIII міжнародна науково-методична конференція «Управління якістю підготовки фахівців» 20-21 квітня 2023 року. Одеса: ОДАБА, 2023. С. 74.

3. Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (зі змінами): затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>. (дата звернення 27.02.2024).

4. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами): затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>. (дата звернення 27.02.2024).